

बौद्धदर्शनम्
आचार्यः : प्रथम-सत्रार्द्धः

DSCC – 16

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	1. बौद्धतर्कभाषायाः मङ्गलाचरणं प्रतिज्ञावचनं तद्व्याख्या च, 2. ग्रन्थस्य महत्त्वम्, 3. ग्रन्थसकारस्य व्यक्तित्वं कृतित्वञ्च, 4. प्रमाणसामान्यलक्षणम् 5. प्रमाणस्य कार्यम्, क्षणिकं सन्नपि प्रमाणस्य संगतिः 6. अर्थक्रियास्थितिः 7. अपूर्वगोचरम् 8. इन्द्रियादेरप्रमाणम्।	1	16-20
2	1. प्रमाणस्य द्वैविध्यम् 2. प्रत्यक्षशब्दनिर्वचनम् 3. अनुमानशब्दनिर्वचनम् 4. प्रमाणसंख्याविप्रतिपत्तिः	1	16-20
3	1. शब्दोपमानार्थापत्त्यभावानां प्रमाणान्तरत्वनिरसनम् 2. नैयायिकसम्मतस्योपमानप्रमाणस्य निरसनम् 3. मीमांसकसम्मतस्योपमानप्रमाणस्य निरसनम् 4. अर्थापत्तिप्रमाणनिरसनम् 5. अभावप्रमाणनिरसनम्	1	16-20
4	1. भ्रान्तज्ञानम् 2. प्रत्यक्षस्य चातुर्विध्यं तल्लक्षणानि च। 3. प्रत्यक्षस्य स्वलक्षणविषयत्वसमर्थनम् 4. प्रमाणफलव्यवस्था	1	16-20

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

1. आचार्यमोक्षाकरगुप्तविरचिता तर्कभाषा, प्रकाशकः - केन्द्रीय उच्च तिब्बती शिक्षा
संस्थान, सारनाथ वाराणसी - 2004

बौद्धदर्शन-पालि-विद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. राम नन्दन सिंह

दिनांक : _____

हस्ताक्षरम्

बौद्धदर्शनम्
आचार्यः : प्रथम-सत्रार्द्धः

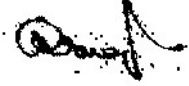
DSCC – 17

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	1. अभिधर्मकोशस्य मङ्गलाचरणं प्रतिज्ञावचनं तद्व्याख्या च 2. ग्रन्थमहत्त्वम्। 3. ग्रन्थकारस्य व्यक्तित्वं कृतित्वञ्च। 4. अभिधर्मपरिचयः 5. कथम् अभिधर्मकोशम् 6. अभिधर्मोपदेशप्रयोजनम् 7. अभिधर्मप्रथमोपदेशकर्ता। 8. सास्रवाः धर्माः 9. अनास्रवाः धर्माः 10. त्रिविधम् असंस्कृतम्।	1	16-20
2	1. प्रतिसंख्यानिरोधः, 2. अप्रतिसंख्यानिरोधः 3. संस्कृताः धर्माः 4. पञ्चेन्द्रियाणि पञ्चार्थाश्च 5. अविज्ञप्तिः 6. द्विधा रूपम्, विंशतिधा रूपम् 7. अष्टविधः शब्दः 8. षोढा रसः 9. चतुर्विधः गन्धः 10. एकादशात्मकं स्पृश्यम्	1	16-20
3	1. चत्वारि महाभूतानि तल्लक्षणानि 2. महाभूतानां कर्म तत्स्वभावश्च 3. पञ्च स्कन्धाः तल्लक्षणानि च 4. आयतनानि 5. धातवः 6. वेदनासंज्ञे पृथक्-स्कन्धीकरणम् 7. पञ्चस्कन्धानां क्रमः। आयतनधातूनां षण्णां चक्षुरादीनाम् अनुक्रमः।	1	16-20
4	1. धर्मस्कन्धप्रमाणम् 2. सनिदर्शनम्, अनिदर्शनम्, सप्रतिघरूपम् अप्रतिघरूपम् 3. अष्टादशधातूषु कुशलाकुशलान्याकृताः धर्माः 4. अष्टादशधातूषु कामरूपारूपधात्वाप्ताः। 5. सवितर्कसविचारादयः धातवः, सालम्बनाः अनालम्बना धातवः 6. भूतस्वभावाः धर्मा, भौतिकाः धातवः 7. सञ्चितासञ्चिता धातवः। अष्टादशधातूषु द्रव्यवन्तः क्षणिकाश्च धातवः। 8. आध्यात्मिका बाह्याश्च धातवः। 9. नित्यानित्याः धातवः। 10. अष्टादशानां धातूनां षण्णां च विज्ञानानां कः केन विज्ञेयः। अष्टादशधातूषु इन्द्रियं नेन्द्रियं च।	1	16-20

बौद्धदर्शन-पालि-विद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. राम नन्दन सिंह

दिनांक : _____

हस्ताक्षरम्

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

१. आचार्यवसुबन्धुविरचितम् अभिधर्मकोशम् (प्रथमकोशस्थानम्), सम्पादकः द्वारिकादास शास्त्री, प्रकाशकः- बौद्धभारती, वाराणसी - 2008
2. आचार्यवसुबन्धु-प्रणीतः अभिधर्मकोशः, महापंडित-राहुल-सांकृत्यायन-विरचितया नालन्दिकाभिधया टीकया परिशिष्टादिना च सहितः, सम्पादकः संघसेन सिंहः, प्रकाशकः - राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, नव देहली, 2012

बौद्धदर्शन-पालि-विद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. राम नन्दन सिंह

दिनांक : _____

हस्ताक्षरम्

बौद्धदर्शनम्
आचार्यः : प्रथम-सत्रार्द्धः

DSCC – 18

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	1. चित्तमात्रं त्रैधातुकम् 2. विज्ञप्तिमात्रत्वमेव कथम्। 3. विज्ञप्तिमात्रतायां देशकालादीनां नियमः। 4. नरकनारकानां विषये मतम्। 5. उपपादुकः सत्त्वः। 6. आयतनादीनायाः देशनाभिप्रायः स्कन्धायतनादीनां देशनानिप्रायः	1	16-20
2	1. अभिप्रायवशात् प्रदत्तानां विविधदेशनानां प्रयोजनम् 2. परमाणुवादस्य खण्डनम्। 3. परमाणुवादे बाह्यार्थवादीनां मतम्। 4. विज्ञानवादीनां मते स्वप्नादौ प्रत्यक्षबुद्धिः। 5. स्वप्ने दृग्विषयाभावत्वम्।	1	16-20
3	1. मिद्धेनोपहतं चित्तं स्वप्ने तेनासमं फलम्। 2. मृत्योर्विषये विज्ञानवादीनां मतम्। 3. कथं वा दण्डकारण्यशून्यत्वमृषिकोपतः। 4. मनोदण्डो महावद्यः कथम्।	1	16-20
4	1. परचित्तविदः परचित्तं जानन्ति न वा इत्यस्मिन् विषये विज्ञानवादीनां मतम् 2. विज्ञानवादीनां मते स्वचित्तज्ञानं यथार्थम् अयथार्थं वा 3. विज्ञप्तिमात्रता चिन्त्या अचिन्त्या वा 4. त्रिविधधर्मचक्रप्रवर्तनम् किम्	1	16-20

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

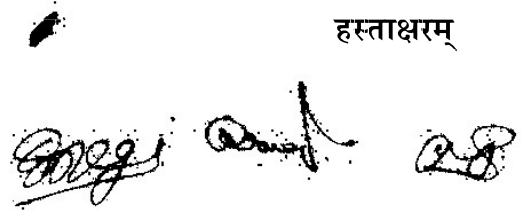
- आचार्यवसुबन्धुप्रणीतं विज्ञप्तिमात्रतासिद्धिप्रकरणद्वयम् (विंशतिकाविज्ञप्तिमात्रतासिद्धिः)
प्रकाशकः - सम्पूर्णनन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, 1992
- आचार्यवसुबन्धुप्रणीता विज्ञप्तिमात्रतासिद्धिः (विंशतिका विज्ञप्तिमात्रतासिद्धिः), प्रकाशकः -
केन्द्रीय बौद्ध विद्या संस्थान, चोगलमसर, लेह लडाख, 1984

बौद्धदर्शन-पालि-विद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. राम नन्दन सिंह

दिनांक : _____

25

हस्ताक्षरम्

बौद्धदर्शनम्
आचार्यः : प्रथम-सत्रार्द्धः

DSCC – 19

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	1. चित्तस्स परिचयो 2. चित्तसङ्गहविभागो 3. अकुसलचित्तानि 4. अहेतुकचित्तानि	1	16-20
2	1. सोभनचित्तानि 2. कामावचर-कुसलचित्तानि 3. सहेतुककामावचरविपाकचित्तानि 4. सहेतुककामावचरक्रियाचित्तानि	1	16-20
3	1. रूपावचरकुसलचित्तानि 2. रूपावचरविपाकचित्तानि 3. रूपावचरक्रियाचित्तानि	1	16-20
4	1. अरूपावचरकुसलचित्तानि 2. अरूपावचरविपाकचित्तानि 3. अरूपावचरक्रियाचित्तानि 4. लोकुत्तरचित्तानि	1	16-20

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

१. अभिधम्मत्थसङ्गहो (पठमो भागो), सम्पादको - प्रो. रामशंकरत्रिपाठी प्रकाशकः - सम्पूर्णानन्द संस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी - 1991

बौद्धदर्शन-पालि-विद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. राम नन्दन सिंह

दिनांक : _____

हस्ताक्षरम्

